

บทความวิจัย

เรื่อง ชินชาอิมดั่ง สตรีตัวอย่างของชาวเกาหลี

โดย

นางสาวเพชรดา ต่างใจ

รหัสนักศึกษา 05530603

เสนอ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรพร ภู่งศ์พันธุ์

บทความวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษารายวิชา 450 460 การศึกษาเอกเทศ

สาขาวิชาเอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ภาคการศึกษาต้น ปีการศึกษา 2556

ชื่อเรื่อง ชินชาอิมดั่ง สตรีตัวอย่างของชาวเกาหลี

ชื่อผู้วิจัย นางสาวเพชรดา ต่างใจ รหัสนักศึกษา 05530603

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วราพร ภู่งศ์พันธุ์

ปีการศึกษา 2556

บทคัดย่อ

บทความวิจัยเรื่องชินชาอิมดั่ง สตรีตัวอย่างของชาวเกาหลี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประวัติและความสำคัญของชินชาอิมดั่ง ที่ได้รับยกย่องให้เป็นสตรีตัวอย่าง จากการวิจัยพบว่าชินชาอิมดั่งเป็นบุคคลสำคัญที่ปฏิบัติตนตามแบบลัทธิขงจื้อ ซึ่งเป็นแนวคิดที่มีบทบาทอย่างมากในสมัยราชวงศ์โชซอน และเป็นสตรีที่มีความสามารถ มีความรู้ เฉลียวฉลาด และเต็มเปี่ยมไปด้วยคุณธรรม ซึ่งแตกต่างจากสตรีทั่วไป จึงทำให้ชินชาอิมดั่งกลายเป็นสตรีที่สมบูรณ์แบบในความคิดของคนเกาหลี ดังนั้นจึงถูกยกย่องให้เป็นสตรีที่ควรเอาเป็นแบบอย่าง

คำสำคัญ

ชินชาอิมดั่ง, สถานภาพและบทบาทของสตรีในสมัยราชวงศ์โชซอน

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สังคมเกาหลีเป็นสังคมที่ได้รับอิทธิพลจากลัทธิขงจื๊อมาเป็นเวลานาน โดยเริ่มตั้งแต่สมัยสามอาณาจักร มีหลักฐานที่เด่นชัดคือการก่อตั้งสถาบันศึกษาลัทธิขงจื๊อ และเมื่อเข้าสู่สมัยราชวงศ์โชซอน ขงจื๊อก็ได้กลายเป็นศาสนาประจำชาติ มีผลต่อระบบการศึกษา พิธีกรรม และการจัดการระบบราชการ การสอบเพื่อเข้ารับราชการ ซึ่งรับมาจากระบบของจีน รวมทั้งมีการกระตุ้นการศึกษาวรรณกรรมคลาสสิกของขงจื๊อ และปลูกฝังคุณค่าแบบขงจื๊อลงในความคิดของคนเกาหลี ที่ให้ความสำคัญอย่างมากในเรื่องครอบครัว ถือครอบครัวเป็นรากฐานของสังคม ดังนั้นภายในครอบครัวจึงต้องมีระบบพันธะคือ ต่างฝ่ายต่างมีหน้าที่และความรับผิดชอบต่อกันและกัน เพื่อให้ครอบครัวเป็นสุขและสังคมมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย กลมเกลียวเป็นหนึ่งเดียวกัน จึงเกิดระบบความคิดแบบความสัมพันธ์ 5 ข้อ

ระบบความสัมพันธ์ 5 ข้อเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับระหว่างสวรรค์กับโลกมนุษย์ และระหว่างชายกับหญิง หรือสามีกับภรรยา ความสัมพันธ์ระหว่างบิดากับบุตรชาย ความสัมพันธ์ระหว่างพี่ชายคนโตกับน้องชายคนเล็ก ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนกับเพื่อน และความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองกับผู้ใต้ปกครอง เพื่อให้คนในบ้านหรือในประเทศที่ถือเป็นครอบครัวใหญ่พึงปฏิบัติต่อกันอย่างเคร่งครัด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การเคารพนับถือและความกตัญญูต่เวที หรือความซื่อสัตย์จงรักภักดีต่อกัน

จากความสัมพันธ์ดังกล่าวเห็นได้ว่าสังคมเกาหลียกย่องให้ผู้ชายมีสถานะสูงสุดในครอบครัวรวมถึงในสังคม ส่งผลกระทบต่อสถานภาพของผู้หญิงเกาหลีเป็นอย่างมาก ผู้หญิงจึงมีหน้าที่เป็นเพียงบุตรสาว มารดา ภรรยาและลูกสะใภ้เท่านั้น ไม่มีสิทธิออกสิทธิ์ออกเสียงใดๆแม้แต่ในเรื่องแต่งงาน ภายหลังจากแต่งงานก็ต้องย้ายไปอาศัยอยู่ในบ้านของสามี ถูกถอดทิ้งจากสามีถ้าหากไม่สามารถให้กำเนิดบุตรชายได้ ต้องมีกิริยามารยาทเรียบร้อย ประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นสมาชิกที่ดีต่อบิดามารดา สามี และครอบครัวของสามี งานบ้านและการเลี้ยงดูบุตรเป็นงานหลักของผู้หญิง และผู้หญิงส่วนใหญ่ไม่ได้รับการศึกษา แต่ท่ามกลางสถานภาพและบทบาทที่ต่ำต้อยของผู้หญิงยังมีสตรีท่านหนึ่งที่ไม่ได้อยู่ในชนชั้นกษัตริย์ เป็นเพียงบุตรขุนนางคนหนึ่งในสมัย

ราชวงศ์โชซอน แต่ได้รับการยกย่องให้เป็นสตรีตัวอย่าง และยังเป็นสตรีคนแรกที่ปรากฏบนธนบัตรเงินวอนที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน นั่นก็คือ ชินซาอิมดัง

ชินซาอิมดัง เกิดในสมัยราชวงศ์โชซอน เป็นบุตรสาวคนที่ 2 ของบ้าน มีความรู้เรื่องปรัชญาขงจื้อ สามารถอ่านออกและเขียนได้ทั้งภาษาจีน และภาษาเกาหลี มีความสามารถด้านการประพันธ์ งานศิลปะ และการเย็บปักถักร้อย เป็นสตรีที่มีความกตัญญูต่อบิดามารดา ครั้งเมื่อบิดาเสียชีวิตไปก็ไม่ปล่อยทิ้งให้มารดาต้องอยู่เพียงลำพัง เทียวไปเที่ยวมาระหว่างบ้านของตนซึ่งอยู่ไกลถึงเมืองคังนิง ในจังหวัดคังวอน กับบ้านสามีที่โซล ปฏิบัติตนได้อย่างสมบูรณ์แบบในฐานะภรรยาที่ซื่อสัตย์ สนับสนุนสามีให้ไปเรียนหนังสือต่อเพื่อจะได้สอบเข้ารับราชการ เป็นมารดาที่มีความเฉลียวฉลาดและมีคุณธรรม สอนหนังสือให้แก่บรรดาบุตรทั้ง 7 คนด้วยตนเอง นางชินได้กลายเป็นแม่ตัวอย่างสำหรับคนเกาหลีมานานกว่า 500 ปี มีรูปปั้นที่ทำจากทองสัมฤทธิ์ตั้งอยู่มากมายตามสวนสาธารณะและโรงเรียนทั่วประเทศ และในปี ค.ศ. 2009 ธนาคารกลางเกาหลีใต้ได้จัดพิมพ์ธนบัตร 50,000 วอนซึ่งเป็นรูปใบหน้าของชินซาอิมดัง

เหตุผลที่ชินซาอิมดังได้รับเลือกให้ปรากฏบนธนบัตรใบละ 50,000 วอน ทั้งๆที่ก่อนหน้านี้ไม่มีสตรีผู้ใดได้รับเลือกเลย อาจจะแสดงนัยยะของสังคมเกาหลีที่มีความเปลี่ยนแปลงไป ดังนั้นผู้วิจัยจึงใคร่ศึกษา “ชินซาอิมดัง สตรีตัวอย่างของชาวเกาหลี” เพื่อสร้างองค์ความรู้ให้เกิดขึ้น

2. วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาประวัติและความสำคัญของชินซาอิมดัง สตรีที่ได้รับการยกย่องให้เป็นแม่ตัวอย่างของชาวเกาหลีและเป็นสตรีคนแรกที่ได้ขึ้นบนธนบัตรเงินวอน

2. เพื่อวิเคราะห์สถานภาพและบทบาทของชินซาอิมดังกับสตรีเกาหลีในสมัยราชวงศ์โชซอน

3. ขอบเขตการศึกษา

ศึกษาชีวประวัติชินซาอิมดังตั้งแต่ปีค.ศ. 1504-1551 รวมทั้งสถานภาพและบทบาทของสตรีเกาหลีในสมัยราชวงศ์โชซอน

4. วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาศาสนาวัฒนธรรมนี้ผู้ศึกษาจะใช้วิธีการศึกษาจากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องชีวประวัติชินซาอิมดั่งและสถานภาพและบทบาทของสตรีเกาหลีในสมัยราชวงศ์โชซอนทั้งเอกสารภาษาอังกฤษและภาษาเกาหลี รวมทั้งสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และเรียบเรียงการศึกษาในรูปแบบของบทความวิจัย

5. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารและหนังสือที่ใช้ประกอบในการทำวิจัยส่วนใหญ่เป็นหนังสือภาษาอังกฤษและหนังสือภาษาเกาหลี ส่วนหนังสือภาษาไทยนั้นมีเนื้อหาค่อนข้างน้อยเนื่องจากสตรีท่านนี้ยังไม่เป็นที่รู้จักของคนไทย จึงยังไม่มีผู้ที่ศึกษาอย่างละเอียด โดยเอกสารที่เกี่ยวข้องมีการจัดกลุ่มออกเป็น 2 กลุ่มดังนี้

1. เอกสารเกี่ยวกับชีวประวัติชินซาอิมดั่ง

Kim Jae-Woong (2011) เรื่อง “The Practice of Hongik Ingan” กล่าวถึงชีวประวัติของชินซาอิมดั่งตั้งแต่เกิดจนถึงตาย โดยนางชินเกิดในสมัยราชวงศ์โชซอน เป็นบุตรสาวคนที่ 2 ของบ้านได้เรียนรู้หนังสือจากบิดาตั้งแต่เยาว์วัย เป็นผู้ที่มีความสามารถมากมายทั้งในด้านการประพันธ์ด้านศิลปะ หรือความรู้ในวิชาปรัชญา เมื่ออายุ 19 ปีก็แต่งงานกับอิวอนซู และอาศัยอยู่ที่บ้านของตนเองกับสามี นางชินให้กำเนิดบุตรชาย 4 คน และบุตรสาว 3 คน เป็นภรรยาที่มีความเฉลียวฉลาดและเด็ดเดี่ยว เป็นผู้ดูแลกิจการทั้งหมดภายในบ้าน และยังเป็นผู้แนะนำให้สามีได้ไปเรียนหนังสือ นอกจากนั้นยังเป็นผู้สอนหนังสือให้แก่บรรดาบุตรด้วยตนเอง สอนตั้งแต่เรื่องปรัชญาขงจื้อ บทกวีงานศิลปะ และการเย็บปักถักร้อย จนทำให้บุตรของนางชินกลายเป็นผู้ที่มีชื่อเสียงในช่วงสมัยราชวงศ์โชซอน อาทิ ยูลกก อี้ฮี, แมซัง, อกซัน เป็นต้น นอกจากนั้นยังมีการอธิบายถึงความหมายที่แท้จริงของสมญานาม “ซาอิมดั่ง” และการกล่าวถึงงานศิลปะชิ้นเอกต่างๆของนางชิน เช่น ภาพวาดต้นมะเขือกับฟิ่งและตักแตน ภาพวาดแดงโมกับหนู เป็นต้น

เนื้อหาในหนังสือเล่มนี้เป็นประโยชน์ในการศึกษาชีวประวัติของนางชินซาอิมดั่งตั้งแต่ในปี ค.ศ. 1504-1551 ที่มีเนื้อหาอย่างละเอียดและยังทำให้เห็นคุณงามความดีของสตรีท่านนี้ที่กลายเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่คนรุ่นหลัง

Lee Bae-Yong (2008) เรื่อง “Women in Korean History” มีเนื้อหาบทหนึ่งที่กำลังกล่าวถึงชีวิตและความสำเร็จในงานศิลปะของนางชินซาอิมดัง โดยในสมัยราชวงศ์โชซอนที่มีการให้ความสำคัญอย่างมากกับลัทธิขงจื้อ แต่นางชินสามารถที่จะเอาชนะสังคมที่มองชายเป็นใหญ่และกลายเป็นที่ถูกจดจำอย่างกว้างขวางว่าเป็นสตรีที่มีความโดดเด่น เป็นสตรีที่มีความสำคัญกับบิดามารดาตลอดจนครอบครัวของสามี และปฏิบัติตนได้อย่างสมบูรณ์แบบในฐานะภรรยาที่ซื่อสัตย์และมารดาที่ฉลาดและมีคุณธรรม โดยความคิดที่กล้าจะเอาชนะสังคมแบบขงจื้อมาจากการปลุกฝังของบิดาผู้ที่มีความเชื่ออย่างชัดเจนในเรื่องความเสมอภาคทางเพศ เขาจึงเป็นผู้สอนให้นางชินสามารถอ่านและเขียนหนังสือได้ เพื่อที่ผู้หญิงจะได้ได้รับการศึกษาเท่าเทียมผู้ชาย และเธอก็นำวิธีการสอนเช่นนี้ไปใช้กับบุตรของตน จนทำให้บุตรสามคนของเธอกลายเป็นนักปราชญ์และนักศิลปะที่มีชื่อเสียง

www.newworldencyclopedia.org (2008) เรื่อง “Shin Saimdang” ได้กล่าวถึงชีวประวัติของนางชินซาอิมดังซึ่งเป็นบุคคลที่มีชื่อเสียงในสมัยราชวงศ์โชซอน เป็นจิตรกรและนักเย็บปักถักร้อยที่มีความสามารถและยังเป็นที่รู้จักในฐานะแม่ผู้ที่มีความเฉลียวฉลาด (어진 어머니; “Wise Mother”) และแม่ตัวอย่างของชาวเกาหลีมานานกว่า 500 ปี นางชินเป็นบุตรของนักปราชญ์จีนมของฮวา กับยงอิน อีชี และแต่งงานกับอิวอนชูตอนอายุ 19 ปี อาศัยอยู่ในบ้านโอจุกฮยอนกับสามีและมารดาจนครบช่วงเวลาไว้ทุกข์ให้กับบิดาที่เสียชีวิตก็ย้ายมาอยู่ที่บ้านสามี เลี้ยงดูบุตรทั้งหมด 7 คนไปพร้อมกับดูแลมารดาที่อยู่คนเดียวและครอบครัวของสามี นางชินมีความสามารถอย่างมากในงานด้านศิลปะ เป็นทั้งจิตรกรที่ถ่ายทอดเรื่องราวของธรรมชาติ สัตว์ แมลง และพืชผ่านภาพเขียน เป็นนักเย็บปักถักร้อยที่เป็นที่รู้จักกันดี เป็นนักประพันธ์บทกลอนและยังมีความชำนาญในการคัดลายมือด้วยตัวอักษรจีน มีรูปปั้นของนางชินที่ทำจากทองสัมฤทธิ์ตั้งอยู่ที่สวนสาธารณะซาจิกใจกลางกรุงโซล และได้ถูกรับเลือกให้เป็นสตรีคนแรกบนธนบัตรเงินวอนมูลค่า 50,000 วอนที่ถูกตีพิมพ์ออกมาในปีค.ศ. 2009

2. เอกสารเกี่ยวกับสถานภาพและบทบาทของสตรีเกาหลีในสมัยราชวงศ์โชซอน

ไพบูลย์ ปิตะเสน (2545) เรื่อง “ประวัติศาสตร์เกาหลี จากยุคเผ่าพันธุ์ถึงราชวงศ์สุดท้าย” ได้เรียบเรียงเนื้อหาของเหตุการณ์ประวัติศาสตร์เกาหลีตั้งแต่ยุคแรกเริ่มจนถึงต้นศตวรรษที่ 19 ในช่วง

แรกนั้นคนเกาหลีจะอยู่อาศัยร่วมกันเป็นกลุ่มครอบครัว จากนั้นก็พัฒนาเป็นสายตระกูลและกลายเป็นชนเผ่าจนเกิดเป็นอาณาจักรต่างๆ อันได้แก่อาณาจักรโคโซซอน สามอาณาจักร อาณาจักรรวมซิลลา โครยอ และราชวงศ์สุดท้ายที่ปกครองคาบสมุทรเกาหลีคือราชวงศ์โชซอน ซึ่งในแต่ละยุคสมัยจะมีการกล่าวถึงการเกิดขึ้นของแต่ละอาณาจักร รูปแบบการเมืองการปกครองที่แตกต่างกัน เช่น ในยุคเริ่มแรกจะเป็นหัวหน้าเผ่ามีอำนาจสูงสุด แต่พอถึงยุคที่เริ่มมีการติดต่อกับจีนก็เริ่มนำเอา ระบบการปกครองแบบจีนมาใช้ มีการแต่งตั้งกษัตริย์และระบบขุนนาง เป็นต้น เล่าถึงความเป็นไป ของสังคมและวัฒนธรรม เช่น พระพุทธศาสนารุ่งเรืองที่สุดในสมัยรวมซิลลา แต่ตกต่ำที่สุดในสมัย ราชวงศ์โชซอนและมีการนำแนวคิดแบบขงจื้อเข้ามาแทนที่ เป็นต้น และกล่าวถึงเหตุการณ์ที่ทำให้ แต่ละอาณาจักรต้องล่มสลายไป ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเพราะสงครามที่เกิดทั้งจากการขัดแย้งภายในและมีผู้อื่นเข้ามารุกราน

โดยในหนังสือเล่มนี้เนื้อหาที่กล่าวถึงผู้หญิงไว้ดังนี้ ในยุคอาณาจักรโคกูรยอจะเน้นให้ ความสำคัญกับผู้หญิงในเรื่องการแต่งงาน เพราะมีธรรมเนียมปฏิบัติที่ฝ่ายหญิงต้องอยู่กับครอบครัว ตนเองหลังจากแต่งงาน โดยสามีจะเป็นฝ่ายมาเยี่ยม และหลังจากที่ภรรยาสามารถให้กำเนิดบุตรชาย และเลี้ยงดูจนเติบโตจึงจะสามารถย้ายไปอยู่กับครอบครัว และเป็นคนของครอบครัวสามีตลอดไป ในยุคอาณาจักรโครยอมีธรรมเนียมให้สตรีแต่งงานตั้งแต่เยาว์วัย เพื่อป้องกันการถูกนำไปเป็นเครื่อง ราชบรรณาการต่อราชสำนักหยวนของมองโกล แต่เมื่อถึงยุคของอาณาจักรโชซอนที่มีการให้ ความสำคัญกับลัทธิขงจื้อเป็นอย่างมาก ทำให้พิธีกรรมในชีวิตประจำวันเช่น การแต่งงาน งานศพ หรือการบูชาไหว้บรรพบุรุษจะเป็นไปตามธรรมเนียมปฏิบัติของขงจื้อ โดยผู้หญิงที่มีอายุ 14 ปี บริบูรณ์ขึ้นไปสามารถแต่งงานได้ และสามีที่ภรรยาไม่สามารถให้กำเนิดบุตรหรือเสียชีวิตสามารถ แต่งงานใหม่ได้ แต่ในทางตรงกันข้ามสตรีที่เป็นหม้ายจะไม่สามารถแต่งงานใหม่ได้

Lee Kyong-Hee (2008) เรื่อง “Women in Korean History” กล่าวโดยรวมถึงการใช้ชีวิตของ สตรีเกาหลีสมัยก่อนซึ่งอยู่ภายใต้อิทธิพลของลัทธิขงจื้อ ผู้หญิงส่วนมากในยุคโชซอนต้องยอมทำ ตามกฎหมายของรัฐบาลและธรรมเนียมประเพณีของสังคม ที่มีหน้าที่เป็นบุตรสาว มารดา ภรรยา และลูกสะใภ้ นอกจากนี้อิทธิพลของลัทธิขงจื้อยังเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิต ทั้งใน ด้านการแต่งงาน ที่มีการเปรียบเทียบประเพณีการแต่งงานของจีนกับเกาหลี ซึ่งในยุคโคกูรยอของ เกาหลี ตอนที่แต่งงานเจ้าบ่าวจะต้อง ไปจัดงานแต่งงานที่บ้านของเจ้าสาวและอาศัยอยู่ที่บ้านของ

ภรรยาจนกว่าบุตรจะโตจึงจะย้ายมาอยู่ที่บ้านของสามี ในขณะที่เงินจะต้องไปจัดงานที่บ้านเจ้าบ่าว และเจ้าสาวก็จะอยู่อาศัยที่นั่นตั้งแต่วันนั้น แต่เมื่อช่วงปลายยุคโครยอได้มีการอ้างว่าประเพณีการแต่งงานแบบนี้ทำให้ผู้หญิงไม่เชื่อฟังและทำตามสามี ดังนั้นเมื่อเข้าสู่ยุคกลางของโชซอนจึงมีการเปลี่ยนแปลงประเพณีนี้โดยการให้จัดงานแต่งงานที่บ้านของภรรยาแต่คู่สามีภรรยาจะต้องอาศัยอยู่ที่บ้านภรรยาเพียงแค่ช่วงระยะเวลาหนึ่งก่อนจะย้ายมาอยู่ที่บ้านสามี ในเรื่องมรดกทรัพย์สิน ตอนแรกมีการถกเถียงกันอย่างมากแต่เมื่อพระเจ้าของจงจินเป็นกษัตริย์ ผู้หญิงและผู้ชายจึงมีสิทธิ์ได้รับมรดกของตระกูลอย่างเท่าเทียมกัน ยังมีกฎหมายต่างๆระหว่างเพศที่จะต้องปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด เช่น เด็กผู้ชายและเด็กผู้หญิงตั้งแต่อายุ 7 ปีขึ้นไปห้ามอยู่ใกล้ชิดกัน ตอนที่ออกนอกบ้านผู้หญิงจะต้องปิดบังใบหน้า เป็นต้น ในด้านการศึกษาผู้หญิงจะได้เรียนรู้หลักจริยธรรมของลัทธิขงจื้อ เพื่อนำไปใช้ในการปฏิบัติตนให้สมกับการเป็นกุลสตรีที่ดี

นอกจากนี้ยังมีการกล่าวถึงกิจกรรมและบทบาทของผู้หญิงในยุคโชซอน ทั้งในด้านกิจกรรมทางเศรษฐกิจ เช่นการปลูกฝ้ายและหม่อน เพื่อทำเป็นผลิตภัณฑ์แล้วนำไปค้าขาย การเขียนบทกลอน บทกวีเป็นอีกกิจกรรมหนึ่งที่สตรีนิยมทำ แต่จะเป็นสตรีชั้นสูงที่ได้รับการศึกษา มีนักประพันธ์หลายท่านที่เป็นที่รู้จักในยุคนี้ ได้แก่ ชินซาอิมดง ฮอนันชอลอน เป็นต้น และยังคงกล่าวถึงการปฏิบัติตนของผู้หญิงในสถานะต่างๆเช่น ราชนี ผู้หญิงที่เกี่ยวข้องกับกฎหมาย ยา ความบันเทิง และไสยศาสตร์

Kim So-Hee (2008) บทความเรื่อง “Confucianism and Women in the Choson Dynasty” กล่าวโดยรวมถึงลัทธิขงจื้อที่เข้ามาในคาบสมุทรเกาหลีและมีอิทธิพลต่อการแต่งงาน ครอบครัว การเมืองและการศึกษา ระบบนี้ยังให้ความสำคัญกับการเคารพผู้อาวุโสและเกลียดชังผู้หญิง ซึ่งส่งผลกระทบต่อสถานภาพของผู้หญิงเกาหลีเป็นอย่างมาก โดยกำหนดให้ผู้หญิงจะต้องมีความอ่อนน้อมถ่อมตนและถือพรหมจรรย์อย่างเคร่งครัด นอกจากนั้นลัทธิขงจื้อยังให้ความสำคัญกับระบบครอบครัว เช่นการไหว้บรรพบุรุษ และความกตัญญู ซึ่งทำให้ผู้ชายเป็นผู้มีอำนาจและมีสิทธิพิเศษในเรื่องของการใช้นามสกุล แต่ในขณะที่ผู้หญิงมีหน้าที่เพียงผลิตทายาทผู้ชายให้แก่ตระกูลเท่านั้นในเรื่องของการแต่งงานผู้หญิงไม่มีสิทธิ์ที่จะออกความคิดเห็นและเป็นผู้ตัดสินใจเอง แต่ก็ไม่ถูกละเลยเพราะผู้หญิงถือเป็นสิ่งที่มีมูลค่าและอยู่ในลักษณะตามแบบขงจื้อที่ดี คือเมื่อกลายเป็นนาย

ผู้หญิงของบ้านก็จะต้องมีความรับผิดชอบมากขึ้น โดยการจัดเตรียมอาหารให้และควบคุมดูแลทรัพย์สินของครอบครัว แถมยังมีส่วนในการตัดสินใจเลือกทายาทผู้สืบทอดของครอบครัวอีกด้วย

ผลการวิจัย

สถานภาพและบทบาทของสตรีเกาหลีในสมัยราชวงศ์โชซอน

สังคมเกาหลีได้รับอิทธิพลจากลัทธิขงจื้อมาเป็นเวลานาน จึงทำให้มีค่านิยมในการยกย่องผู้ชายให้มีสถานะสูงสุดในครอบครัวรวมถึงในสังคม จากความเชื่อดังกล่าวจึงส่งผลให้สถานภาพและบทบาทของผู้หญิงเกาหลีถูกจำกัด ถูกมองว่าเป็นเพียงสิ่งของ เป็นเครื่องบรรณาการให้แก่ภักษัตริย์ และมีความต่ำต้อยกว่าผู้ชายในทุกๆด้าน ต้องเป็นกุลสตรีที่ติดอยู่แต่ในบ้าน ไม่ได้รับการศึกษา และถ้าหากเป็นสามัญชนธรรมดาที่ไม่มีหน้ามีตาในสังคม อย่งไรก็ตามในช่วงระยะเวลาที่ยาวนานเช่นนี้ บางครั้งก็มีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้น เช่น ในสมัยพระเจ้าเซจง ได้มีการประดิษฐ์ตัวอักษรภาษาเกาหลีขึ้น ทำให้ผู้หญิงสามารถอ่านออกเขียนได้ จึงมีโอกาสดูหนังสือนั่งสมาธิมากขึ้น เป็นต้น

อิทธิพลของลัทธิขงจื้อในประเทศเกาหลี

ลัทธิขงจื้อเข้ามาในสังคมเกาหลีตั้งแต่สมัยสามอาณาจักร โดยภักษัตริย์โชชูริม (ค.ศ. 371-384) แห่งอาณาจักรโคกูรยอ ได้รับเอาลัทธิขงจื้อเข้ามาพร้อมกับพุทธศาสนา และมีการก่อตั้งโรงเรียน “แทฮัก” ในปี ค.ศ. 372 ซึ่งเป็นสถาบันศึกษาลัทธิขงจื้อและสอนภาษาจีนให้แก่ขุนนางในสมัยรวมซิลลาและสมัยโครยอ พุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติ แต่ลัทธิขงจื้อยังถูกนำมาใช้ในการวางรูปแบบโครงสร้างและปรัชญาทางการเมือง การสอบเพื่อเข้ารับราชการของเหล่าขุนนาง และใช้ในระบบการศึกษา แต่เมื่อเข้าสู่สมัยราชวงศ์โชซอนลัทธิขงจื้อก็กลับมาอิทธิพลอีกครั้งต่อสังคมเกาหลีโดยพระเจ้าแทโจ เพราะพระองค์ทรงตระหนักถึงความรุ่งเรืองของพุทธศาสนาและความมั่งคั่งของวัดจึงได้นำเอาลัทธิขงจื้อเข้ามาเป็นเครื่องมือสำคัญในการทำลายล้างพุทธศาสนา และยังได้รับยกย่องให้เป็นศาสนาประจำชาติของราชวงศ์โชซอน ลัทธิขงจื้อไม่ได้แพร่หลายเพียง

ในราชสำนักและขุนนางเท่านั้น แต่ยังแพร่หลายสู่ประชาชนทั่วไปด้วย โดยมีบทบาทในทุกด้านทั้ง การบริหารประเทศและวิถีชีวิตประจำวัน

ลัทธิขงจื๊อที่เข้ามามีอิทธิพลต่อสังคมเกาหลี สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ระลอก คือ ขงจื๊อเก่า และขงจื๊อใหม่ โดยในช่วงก่อนสมัยราชวงศ์โชซอน สังคมเกาหลียึดถือหลักการของขงจื๊อแบบเก่า ที่สอนเรื่องศีลธรรมในการปฏิบัติตนให้เป็นคนดีของสังคม เพื่อให้สังคมสงบสุข รู้จักมีความ กตัญญู ความจงรักภักดี และต้องเคารพผู้อาวุโส นอกจากนี้ยังมีระบบความคิดแบบความสัมพันธ์ 5 ข้อ ได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่างชายกับหญิง หรือสามีกับภรรยา ความสัมพันธ์ระหว่างบิดากับ บุตรชาย ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองกับผู้ใต้ปกครอง ความสัมพันธ์ระหว่างพี่ชายคนโตกับ น้องชายคนเล็ก และความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนกับเพื่อน โดยเฉพาะความสัมพันธ์สามอย่างแรก เกาหลีจะให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เรียกว่า ซัมกังแสงซิล หรือ หลักปฏิบัติ 3 ประการ และยังมี การจัดทำตำราสอนจริยธรรมขงจื๊อเกี่ยวกับเรื่องนี้ในช่วงสมัยราชวงศ์โชซอนอีกด้วย

ในสมัยราชวงศ์โชซอนเป็นลัทธิขงจื๊อใหม่ ซึ่งเป็นแนวคิดของนักปรัชญาจีนชื่อ จูซี¹ ที่ ได้รับอิทธิพลมาจากพุทธศาสนาและลัทธิเต๋า ลัทธินี้พยายามรักษาจารีตประเพณีดั้งเดิมตามแบบ ขงจื๊อเก่า อีกทั้งยังสร้างแนวคิดทางด้านสังคมและจริยธรรม ให้ประชาชนมีความชอบธรรม มี มนุษยธรรม และการเห็นแก่ผู้อื่น เกิดการจัดตั้งระบบชนชั้นทั้ง 4 ได้แก่ ยงบันหรือชนชั้นสูง ชุงอิน หรือพวกข้าราชการ ชังมินหรือชนชั้นชาวนา และซอนมินหรือพวกทาส เพื่อให้ประชาชนตระหนัก ถึงหน้าที่ของตนเอง ซึ่งส่งผลต่อความประพฤติทั้งต่อบุคคลและการใช้ชีวิตในสังคม และให้ ความสำคัญกับจารีตประเพณี พิธีกรรมต่างๆในชีวิตประจำวัน เช่น การแต่งงาน งานศพ หรือการ บูชาเช่นไหว้บรรพบุรุษเป็นไปตามแบบของลัทธิขงจื๊อ

¹ จูซี นักปราชญ์ขงจื๊อสมัยราชวงศ์ชางของจีน (1130-1200) ได้รับการยกย่องว่าเป็นนักปราชญ์และนักการศึกษาที่ยิ่งใหญ่ที่สุดของจีนต่อจากขงจื๊อและเม่งจื๊อ

ภาพที่ 1 นักปราชญ์จู้ซี

ที่มา : <http://thai.cri.cn/1/2006/06/27/21@71667.htm>

จากอิทธิพลความเชื่อของลัทธิขงจื้อ ส่งผลต่อสถานภาพของผู้หญิงในสมัยราชวงศ์โชซอน
ดังนี้

1. สถานภาพในครอบครัว

“ซั่มจงจิโด” คือกฎที่ผู้หญิงจะต้องปฏิบัติตามและมีความจงรักภักดีต่อบุคคลทั้งสามอัน ได้แก่ บิดา สามี และบุตรชาย ดังนั้นจึงทำให้ผู้หญิงในสมัยราชวงศ์โชซอนมีหน้าที่เป็นเพียงบุตรสาว มารดา ภรรยาและลูกสะใภ้เท่านั้น ไม่มีสิทธิ์แสดงความคิดเห็นใดๆ ได้แต่ทำตามคำสั่งของผู้ชาย และปฏิบัติตามหน้าที่ของตน

หน้าที่ที่สำคัญสำหรับผู้หญิงทุกคน คือการให้กำเนิดบุตร และบุตรคนแรกที่บ้านต้องเป็นบุตรชาย เพราะตามหลักความคิดของลัทธิขงจื้อ เชื่อว่าบุตรชายจะเป็นผู้ที่สืบทอดเชื้อสายของตระกูล ตลอดจนเป็นผู้นำการประกอบพิธีกรรมต่างๆ ของครอบครัว โดยเฉพาะพิธีศพของบิดา มารดา เพราะบุตรชายเท่านั้นที่สามารถนำวิญญาณพ่อแม่ไปสู่สรวงสวรรค์ได้ การไม่มีบุตรชายเสมือนการไม่มีผู้นำในพิธี และยังมีความเชื่อที่ว่า บุตรชายคือผู้ที่สามารถเลี้ยงดูบิดามารดาได้ในขณะที่บุตรสาวนั้นเมื่อแต่งงานแล้วก็จะถือว่าเป็นคนของครอบครัวสามี ต้องตัดขาดจาก

ครอบครัวเดิมของตน และต้องทำหน้าที่คอยดูแลพ่อแม่ของสามีเหมือนดูแลพ่อแม่ของตน² ดังนั้น ถ้าผู้หญิงคนใดที่ไม่สามารถให้กำเนิดบุตรคนโตเป็นบุตรชายได้ สามีก็มีสิทธิ์ที่จะฆ่าทารกที่เป็นผู้หญิง หรือมีสิทธิ์ที่จะทอดทิ้งแล้วไปมีนางบำเรอได้

นอกจากหน้าที่ในการผลิตทายาทแล้ว การดูแลทำงานบ้านก็เป็นหน้าที่สำคัญของ ภรรยา และบุตรสาว ในทุกๆ วันผู้หญิงจะต้องตื่นมาตั้งแต่เช้าเพื่อจัดเตรียมอาหารเช้าสำหรับ ครอบครัว ทำความสะอาดบ้านเรือน อบรมสั่งสอนบุตร ต้อนรับแขกที่มาหา และในยามที่มีพิธีไหว้บรรพบุรุษก็ต้องจัดเตรียมเครื่องเซ่นไหว้ จะเห็นได้ว่าชีวิตประจำวันของผู้หญิงในสมัยราชวงศ์โจซอนวนเวียนอยู่แต่ภายในบ้านเท่านั้น ไม่มีบทบาทในสังคมเหมือนกับผู้ชาย เป็นเพราะหน้าที่หลักของผู้หญิง คือการรับใช้ครอบครัว

2. การศึกษา

สมัยราชวงศ์โจซอนมีข้อกำหนดมากมายเกี่ยวกับการศึกษาของผู้หญิง เพราะมีความเชื่อว่าการที่ผู้หญิงได้รับการศึกษาจะทำให้ละเลยต่อหน้าที่ในการดูแลครอบครัวและงานบ้าน จะเห็นได้ว่าไม่มีการก่อตั้งสถาบันการศึกษาสำหรับผู้หญิง ดังนั้นผู้หญิงจึงต้องเรียนรู้เองที่บ้าน โดยมีพ่อแม่และครูสอนพิเศษส่วนตัวเป็นผู้สอน และการเรียนยังถูกจำกัดเฉพาะในบุตรของขุนนางเท่านั้นด้วย

การศึกษาของผู้หญิงในช่วงแรกของสมัยราชวงศ์โจซอน จะมีการสอนศีลธรรมตามแบบขงจื้อในเรื่องมารยาท การปฏิบัติตนในการเป็นแม่ศรีเรือน และมีการส่งเสริมภาพลักษณ์ของผู้หญิงในแบบที่ถูกต้องการ คือการถือพรหมจรรย์ โดยหนังสือที่ใช้ส่วนใหญ่เป็นวรรณกรรมภาษาจีน แต่ต่อมาหลังจากที่พระเจ้าเซจง ได้ประดิษฐ์ตัวอักษรเกาหลีขึ้นในปี ค.ศ. 1446 ผู้หญิงและประชาชนทั่วไปก็เริ่มอ่านออกเขียนได้ ดังนั้นในสมัยที่พระเจ้าเซโจ³ ทรงครองราชย์ จึงสั่งให้มีการตีพิมพ์วรรณกรรมจีนที่เกี่ยวกับการสอนผู้หญิงเป็นภาษาเกาหลี เพื่อให้ผู้หญิงสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง

² สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล, ความไม่สมดุลทางเพศในประเทศนิยมมีลูกชาย, เข้าถึงเมื่อ 19 ธันวาคม 2556, เข้าถึงจาก

http://www.ipsr.mahidol.ac.th/IPSR/AnnualConference/ConferenceIV/Articles/Article14_1.htm.

³ พระเจ้าเซโจ กษัตริย์ลำดับที่ 7 ของราชวงศ์โจซอน ขึ้นครองราชย์ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1455-1468

ต่อมามีวรรณกรรมภาษาเกาหลีเล่มแรกเกิดขึ้น โดยวรรณกรรมเล่มนี้ชื่อว่า “แนฮุน” (내훈 : Naehun) เป็นผลงานของพระราชินีโซฮยเอ ลูกสะใภ้ของพระเจ้าเซโจ พระองค์ทรงได้รวบรวมและคัดเลือกรวบรวมคำสอนต่างๆของจีนที่เกี่ยวกับการอบรมสั่งสอนผู้หญิงและจัดพิมพ์เป็นภาษาเกาหลี เนื้อหาในแนฮุนส่วนใหญ่เป็นคำสอนเกี่ยวกับมารยาทสำหรับผู้หญิงในชีวิตประจำวัน

ภาพที่ 2 หนังสือแนฮุน

ที่มา : <http://blog.naver.com/ur3098?Redirect=Log&logNo=130126385103>

หนังสือที่เกี่ยวข้องกับการสอนผู้หญิงยังคงอยู่ภายใต้การจัดพิมพ์ของรัฐบาลอย่างต่อเนื่องจนกระทั่งเมื่อเข้าสู่ช่วงกลางของสมัยราชวงศ์โชซอน มีนักปราชญ์หลายท่านที่เขียนหนังสือสำหรับผู้หญิงขึ้นเอง โดยไม่ต้องผ่านรัฐบาล และเนื้อหาของหนังสือจะอยู่บนพื้นฐานของประสบการณ์และความคิดเห็นส่วนตัวของนักปราชญ์แต่ละท่าน หนังสือที่ได้รับความนิยมมากที่สุดได้แก่ กยุงโยรัม (규중요람 : Gyujung yorum) ของนักปราชญ์อีฮวัง, เกนยอซอ (계녀서 : Gyenyoseo) ของนักปราชญ์ชองซียอล และซาโซจอล (사소절 : Sasojeol) ของนักปราชญ์อีค็อกมู หนังสือเหล่านี้มุ่งเน้นที่จะปลูกฝังผู้หญิงให้รู้จักประพฤติปฏิบัติตนให้อยู่ในศีลธรรมดีงามแบบขงจื้อแทนการบีบบังคับโดยกฎหมาย ทำให้ผู้หญิงได้เรียนรู้และเข้าใจด้วยตนเองว่าควรทำอย่างไรถึงจะเป็นลูกสาวที่ดีของพ่อแม่ เป็นภรรยาที่ดีของสามี เป็นมารดาที่ดีของลูก และเป็นสตรีที่ดีของ

สังคม นอกจากนั้นยังทำให้ผู้หญิงเกิดความรู้สึกอายถ้าหากทำผิดจากสิ่งที่หนังสือได้บอกสอนไว้ด้วย

เห็นได้ว่าการศึกษาของผู้หญิงในสมัยราชวงศ์โซซอนมีจุดมุ่งหมายเพื่อกระตุ้นให้ผู้หญิงมีความรับผิดชอบต่องานที่อยู่ภายใต้ลัทธินี้ขงจื๊อมากกว่าการสอนเพื่อให้ได้รับความรู้ อย่างไรก็ตามยังมีผู้หญิงอีกจำนวนหนึ่งที่ไม่ได้เรียนรู้เพียงแค่วรรณกรรมสอนหญิงอย่างเดียวเท่านั้น แต่ยังสามารถศึกษาอย่างอื่นที่เหมือนกับผู้ชายด้วย

3. การแต่งงาน

การแต่งงานในยุคเริ่มต้นของเกาหลีเน้นให้ความสำคัญที่ฝ่ายหญิง เพราะการแต่งงานจะจัดขึ้นที่บ้านของฝ่ายหญิง และก่อนวันแต่งงานฝ่ายชายจะต้องย้ายมาอยู่ที่บ้านหลังเล็กที่ชื่อว่า “ซอกอก” ซึ่งเป็นบ้านที่บิดามารดาของฝ่ายหญิงสร้างให้จะตั้งอยู่บริเวณหลังบ้านของพวกเขา ฝ่ายชายจะต้องคุกเข่าและโค้งคำนับต่อหน้าฝ่ายหญิงและบิดามารดา ทำเช่นนี้จนกว่าพวกเขาจะยินยอมจึงจะสามารถแต่งงานได้ ภายหลังจากแต่งงานฝ่ายหญิงต้องอยู่กับครอบครัวตนเอง โดยที่สามีจะเป็นฝ่ายมาเยี่ยมและหลังจากที่ภรรยาสามารถให้กำเนิดบุตรชาย และเลี้ยงดูบุตรจนเติบโตจึงจะสามารถย้ายไปอยู่กับครอบครัวสามี และเป็นคนของครอบครัวต่อไป⁴

แต่เมื่อเข้าสู่สมัยราชวงศ์โซซอน มีขุนนางที่ชื่อว่า “ซง โดจอน” ได้อ้างสิทธิ์ว่า ประเพณีการแต่งงานแบบเดิมทำให้ผู้หญิงมีแนวโน้มที่จะขาดความเคารพต่อสามีหลังแต่งงาน เพราะอย่างยิ่งได้รับการดูแลจากครอบครัวของตนเองอยู่ ดังนั้นจึงมีการเปลี่ยนแปลงประเพณีการแต่งงานใหม่คือ งานแต่งงานจะจัดขึ้นที่บ้านฝ่ายหญิงตามเดิมแต่ทั้งคู่จะอาศัยอยู่บ้านฝ่ายหญิงเพียงช่วงระยะเวลาหนึ่งเท่านั้นก่อนจะย้ายไปอยู่บ้านสามี จากการปฏิบัติตามธรรมเนียมแบบนี้ทำให้สถานภาพของผู้หญิงเปลี่ยนไป เช่น หลังจากแต่งงานผู้หญิงจะไม่ใช้คนในครอบครัวของตนอีกต่อไป แต่จะกลายเป็นคนในครอบครัวของสามีทันที บุตรสาวจะถูกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรมในเรื่องมรดกทรัพย์สิน และบุตรชายจะมีสิทธิ์ได้รับส่วนแบ่งที่มากกว่าเพราะมีหน้าที่รับผิดชอบพิธีไหว้บรรพบุรุษ เป็นต้น

⁴ ไพบูลย์ ปิตะเสน, ประวัติศาสตร์เกาหลี : จากยุคเผ่าพันธุ์ถึงราชวงศ์สุดท้าย (กรุงเทพฯ : กงวุดิคุณากร, 2545),

มีการสร้างระบบหย่าร้างหรือที่เรียกว่า ซิลกอจ็อก โดยมีข้อปฏิบัติที่ภรรยาไม่ควรทำทั้งหมด 7 ข้อ หากภรรยาได้กระทำผิดแม้เพียงข้อใดข้อหนึ่ง สามีมิสิทธิ์ที่จะไล่ภรรยาออกจากบ้านได้ โดยกฎทั้ง 7 ข้อ มีดังต่อไปนี้

1. การไม่เคารพนับถือบิดามารดาของสามีถือว่าผิดจริยธรรมอย่างรุนแรง
2. การไม่มีลูกถือว่าเป็นการตัดออกจากตระกูล
3. การคบชู้ถือว่าเป็นเสียชื่อเสียงวงศ์ตระกูล
4. การหึงหวงริษยาถือว่าเป็นทำให้บ้านไม่สงบสุข
5. การมีโรคเรื้อรังซึ่งทำให้ไม่สามารถเตรียมเครื่องเช่นไหไว้ได้ถือเป็นเสนียดจัญไร
6. การพูดมากถือว่าเป็นทำให้ญาติมิตรและเพื่อนบ้านห่างหาย
7. การลักขโมยถือว่าเป็นการกระทำที่ทุจริต⁵

การแต่งงานในตระกูลเดียวกันหรือคนที่มีนามสกุลเดียวกันก็เป็นข้อห้ามในสังคมเกาหลี มีกฎหมายกำหนดให้ผู้หญิงที่มีอายุ 14 ปีบริบูรณ์ขึ้นไปสามารถแต่งงานได้⁶

นอกจากนั้นยังมีกฎข้อห้ามเรื่องการแต่งงานใหม่ของผู้หญิง โดยกฎนี้ถูกใช้ตั้งแต่สมัยพระเจ้าชองจง⁷ เป็นเพราะผู้หญิงเกาหลีจะต้องอยู่ภายใต้กฎ “ซัมจงจิโด” การห้ามไม่ให้ผู้หญิงแต่งงานใหม่ยังช่วยไม่ให้เกิดปัญหาต่างๆ เช่น การขัดแย้งระหว่างพ่อเลี้ยงและบุตร และการรับบุตรบุญธรรมที่ใช้นามสกุลอื่นมาเลี้ยง ผู้หญิงคนใดที่แต่งงานใหม่จะต้องเผชิญกับความอับอายและบทลงโทษ บุตรของพวกเธอก็จะไม่มีสิทธิ์ในการเข้าสอบรับราชการ

ตามกฎหมายมายที่ได้อ่านมาในข้างต้นยิ่งทำให้เห็นว่าหลังจากที่ได้แต่งงาน ความสำคัญของผู้หญิงก็ลดลงมากกว่าเดิม ทุกสิ่งทุกอย่างล้วนขึ้นอยู่กับสามีเป็นหลัก

⁵ คิน เฮ ซิน, การศึกษาเปรียบเทียบวรรณกรรมคำสอนสตรีของไทยและเกาหลี (กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543), 65.

⁶ เรื่องเดียวกัน, 171.

⁷ พระเจ้าชองจง กษัตริย์ลำดับที่ 9 ของราชวงศ์โชซอน ขึ้นครองราชย์ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1469 – 1495

ภาพที่ 3 พระเจ้าซองจง

ที่มา :

http://blog.joins.com/media/folderListSlide.asp?uid=choys56&folder=44&list_id=11592731

4. มรดกทรัพย์สิน

ในตอนต้นของสมัยราชวงศ์โชซอนการแบ่งทรัพย์สินให้แก่บุตรจะเป็นไปอย่างเท่าเทียมกัน ไม่มีการคำนึงถึงเพศและอายุ และจะอยู่ภายใต้ข้อกำหนดต่างๆ ได้แก่ บุตรที่เกิดจากภรรยาที่ถูกต้องตามกฎหมายจะมีสิทธิ์ได้รับมรดกอย่างเท่าเทียมกันทุกเพศทุกวัย แต่ผู้ใดที่ต้องรับผิดชอบจัดพิธีเช่นไหว้บรรพบุรุษก็จะได้รับเงินเพิ่มขึ้น 1 ใน 5 ของมรดกทรัพย์สินทั้งหมด ในขณะที่เดียวกัน บุตรที่เกิดจากภรณาน้อยที่มาจากชนชั้นสามัญก็จะได้รับ 1 ใน 7 ของมรดกทรัพย์สินทั้งหมด แต่ถ้าหากภรณาน้อยเป็นชนชั้นต่ำจะได้รับเพียง 1 ใน 10 ของมรดกทรัพย์สินทั้งหมด เห็นได้ว่าการแบ่งมรดกทรัพย์สินให้บุตรจะขึ้นอยู่กับสถานภาพของมารดาไม่เกี่ยวข้องกับเพศและวัยของบุตร⁸ ดังนั้น บุตรทุกคนจึงมีสิทธิ์ได้รับอย่างเท่าเทียมกัน นอกจากนี้ยังมีบทลงโทษสำหรับผู้กัศค้านหรือต่อต้านการแบ่งทรัพย์สินของครอบครัว รวมถึงทาสให้บุตรอย่างเท่าเทียมกันที่บัญญัติขึ้น โดยพระเจ้าเซจงอีกด้วย

⁸ Lee Bae-yong, *Women in Korean History* (Seoul : Ewha Womans University Press, 2008), 25.

สำหรับผู้หญิงที่แต่งงานแล้วก็มีกฎหมายที่ให้การคุ้มครองมรดกทรัพย์สินของตนที่ได้รับจากครอบครัว โดยที่ทรัพย์สินทั้งหมดจะไม่ถูกรวมเข้ากับทรัพย์สินของฝั่งสามี จะดูแลแยกกันเป็นสัดส่วน และถ้าผู้หญิงเสียชีวิตไป ทรัพย์สินส่วนตัวของเธอนั้นจะถูกนำมาแบ่งให้บุตร ทว่าหากในกรณีที่ไม่มีบุตร มรดกทรัพย์สินทั้งหมดก็จะถูกส่งคืนไปยังครอบครัวของฝ่ายหญิงเสียส่วนมาก แต่ในบางครั้งสามีก็มีสิทธิ์ในทรัพย์สินของภรรยาได้เช่นกัน ทว่าหากในกรณีที่สามีแต่งงานใหม่ ทรัพย์สินทั้งหมดจะต้องกลับคืนสู่ครอบครัวของภรรยา

กฎหมายเรื่องการแบ่งมรดกทรัพย์สินให้บุตรอย่างเท่าเทียมกันถูกเปลี่ยนแปลงในสมัยพระเจ้าซองจง ผู้หญิงถูกลดความสำคัญลงเพราะลัทธิขงจื้อที่แพร่หลายไปทั่วประเทศ ทำให้ระบบความคิดของครอบครัวเปลี่ยนไป กลายเป็นว่าให้ความสำคัญกับบุตรชายคนโตที่สืบเชื้อสายของตระกูลและเป็นผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบพิธีเช่นไหว้บรรพบุรุษ จึงมีสิทธิ์ที่จะได้รับมรดกทรัพย์สินมากกว่า ในขณะที่บุตรสาวต้องเผชิญหน้ากับการเลือกปฏิบัติจากทางครอบครัว

ชีวประวัติชินซาอิมดั่ง

ชินซาอิมดั่ง คือสตรีที่มีชื่อเสียงในสมัยราชวงศ์โชซอนในฐานะจิตรกร นักกวี รวมถึงเป็นผู้ที่มีความสามารถในงานเย็บปักถักร้อย และยังเป็นสัญลักษณ์ของ “แม่ที่ปราดเปรื่องและภรรยาที่ดี” ชินซาอิมดั่งประสบความสำเร็จอย่างมากในการปฏิบัติตามหน้าที่ในฐานะลูกสาว ภรรยา และมารดา จึงถือได้ว่าเป็นยอดหญิงแห่งสมัยราชวงศ์โชซอน โดยสามารถแบ่งเรื่องราวชีวิตของนางชินได้ดังนี้

1. ชีวิตครอบครัวก่อนแต่งงาน

ชินซาอิมดั่งหรือชื่อเดิมคือ ชินอินซอน เกิดเมื่อวันที่ 29 ตุลาคม ค.ศ. 1504 ที่บ้านโอบุกฮอน เมืองคังนิง จังหวัดคังวอน ซึ่งเป็นจังหวัดหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศเกาหลีใต้ นางชินเป็นลูกหลานจากตระกูลชินที่สืบเชื้อสายมาจากพยองซาน และเป็นบุตรคนที่ 2 จากบุตรสาวทั้งหมด 5 คน มีบิดาชื่อ ชินมยองฮวา เป็นนักปราชญ์ ส่วนมารดาชื่อ ยงอิน อีชี

ภาพที่ 4 ชินชาอิมคัง

ที่มา : http://www.ilbe.com/index.php?mid=jjal&listStyle=webzine&document_srl=581074389

ชินชาอิมคังอาศัยอยู่ในบ้าน โอจุกซอนตั้งแต่เกิด จนกระทั่งเมื่อมารดาเสียชีวิตและมารดาของสามีมีอายุมากขึ้น นางชินจึงย้ายไปอยู่บ้านสามีที่โซล แต่บ้าน โอจุกซอนก็ถูกส่งต่อให้บุตรคนที่ 4 ของเธอ เป็นผู้ดูแลแทน บ้านหลังนี้จึงเปรียบเสมือนสมบัติล้ำค่าที่นางชินหวงแหน เพราะเป็นมรดกของตาที่มอบให้กับบิดาของเธอ และถูกส่งต่อมาให้เธออีกที การที่บิดาซึ่งเป็นนักปราชญ์จะต้องอาศัยอยู่ที่โซลเสียส่วนใหญ่ ทำให้นางชินที่อยู่ร่วมกับตาและยายสนิทสนมรักใคร่กันมาก ดังนั้นนางชินจึงรักสมบัติชิ้นสุดท้ายที่ตาที่มอบให้ยิ่งกว่าสิ่งใด

ชินชาอิมคังเป็นที่รู้จักในฐานะ ‘เด็กอัจฉริยะ’ ตั้งแต่วัยเยาว์ เพราะนางชินเริ่มหัดวาดภาพเองโดยไม่มีครูสอนและเริ่มมีการพูดถึงผลงานของเธอตั้งแต่เธออายุเพียง 7 ปีเท่านั้น⁹ ในช่วงแรกนางชินดูแบบอย่างงานศิลปะจาก อันกยอน จิตรกรที่มีชื่อเสียงในสมัยราชวงศ์โชซอน แต่ต่อมาก็เริ่มวาดภาพในแบบของตน และยังแสดงความสามารถในทักษะด้านอื่นๆ เช่น การประพันธ์บทกลอน การวาดภาพเขียนอักษร งานเย็บปักถักร้อย เป็นต้น นอกจากนั้นยังเป็นผู้ที่มีความสามารถในการจำดีเยี่ยม นางชินสามารถเข้าใจวรรณกรรมจีนโบราณ ได้ทั้งหมดโดยใช้เวลาไม่นาน

⁹ Ibid, 172.

ภาพที่ 5 บ้านโजूกซอน

ที่มา : http://www.tour.go.kr/resource/re_reso_popWin.asp?hiddenRes_cd=4215-A-01678

2. การศึกษา

ชินซาอิมตั้งถือเป็นผู้หญิงคนหนึ่งที่มีความพิเศษแตกต่างจากผู้หญิงทั่วไปในสมัยราชวงศ์โชซอนตรงที่ นางชินมีโอกาสดำเนินการศึกษาในด้านอื่นที่ไม่ใช่วรรณกรรมสอนหญิง การอบรมเรื่องศีลธรรมและจริยธรรม หากเป็นการเรียนรู้ภาษาจีน วรรณกรรมจีน โบราณ รวมถึงปรัชญาขงจื้อ ซึ่งเป็นเรื่องที่ใช้สอนผู้ชายเท่านั้น

นางชินเริ่มฝึกอ่านฝึกเขียนหนังสือตั้งแต่อายุ 4 ปี โดยมีบิดา เป็นคุณครูคนแรกของเธอ ด้วยการที่บิดาเป็นนักปราชญ์ที่มีคุณธรรม ไม่มักใหญ่ใฝ่สูง และไม่ยุ่งเกี่ยวกับการเมือง อีกทั้งยังเป็นผู้ที่มีความเชื่ออย่างชัดเจนในเรื่องความเสมอภาคทางเพศที่สวนทางกับคนอื่นในช่วงเวลานั้น จึงทำให้ลูกสาวทั้ง 5 คนได้เรียนหนังสือ วิชาที่บิดาสอนเป็นวิชาที่เกี่ยวกับพื้นฐานของการเป็นมนุษย์ หลักศีลธรรมเบื้องต้น คัมภีร์ทั้ง 4 เล่มในศาสนาขงจื้อ และการเรียนตัวอักษรจีน 1,000 คำ ซึ่งทุกวิชาที่กล่าวมาล้วนเป็นวิชาที่ใช้สอนผู้ชายเพื่อเป็นพื้นฐานในการเตรียมสอบเป็นข้าราชการทั้งสิ้น นอกจากนั้นความสามารถในการจดจำที่ยอดเยี่ยมของชินซาอิมตั้ง ทำให้เธอเป็นที่โปรดปรานที่สุดของบิดา

แต่เมื่ออายุครบ 7 ปี บิดาที่เคยสอนหนังสือให้ก็ต้องย้ายไปทำงานที่โซลถึง 16 ปี
หน้าที่สอนหนังสือจึงตกเป็นของตา ซึ่งจะสอนในตำราโซฮัก (소학) และแทฮัก (대학)¹⁰ นอกจาก
การเรียนหนังสือในตำราแล้ว นางชินยังเริ่มฝึกฝนตนในทักษะด้านอื่นอีกด้วย เช่น การวาดภาพ การ
ประพันธ์บทกลอน การวาดภาพเขียนอักษร เป็นต้น

ในส่วนของงานบ้านงานเรือน ชินซาอิมดังมีมารดาเป็นครูสอนให้ ซึ่งมารดาถือเป็น
บุคคลสำคัญที่เป็นแบบอย่างในการดำรงชีวิตของเธอ ทักษะในการเย็บปักถักร้อยที่ได้เรียนรู้จาก
มารดาก็กลายเป็นอีกหนึ่งความถนัดที่ทำให้นางชินได้รับการชมเชย

3. ชีวิตครอบครัวหลังแต่งงาน

ชินซาอิมดังแต่งงานกับสามีชื่อ อีวอนซู ตอนอายุ 19 ปี โดยสามีคนนี้เป็นคนที่บิดา
เลือกให้เพราะต้องการคนที่สามารถให้การสนับสนุนและส่งเสริมความสามารถของบุตรสาวได้
ไม่ใช่คนที่อยู่ในตระกูลดีหรือเป็นคนมีฐานะ อีวอนซูไม่ได้มาจากตระกูลขุนนาง มีฐานะยากจน
และอาศัยอยู่กับมารดาเพียงลำพังที่โซล

ในช่วงแรกหลังจากที่แต่งงาน ทั้งคู่อาศัยอยู่ด้วยกันที่บ้านของชินซาอิมดังตาม
ประเพณีดั้งเดิม แต่หลังจากนั้นไม่นานบิดา ชินมยองฮวาก็เสียชีวิต ทำให้ต้องอยู่ที่บ้าน โอจุกฮอนต่อ
อีกเป็นเวลา 3 ปีเพื่อไว้ทุกข์ให้แก่บิดา¹¹ นางชินอาศัยอยู่ที่บ้านของตนเองจนกระทั่งให้กำเนิด
บุตรชายคนแรก หลังจากนั้นจึงย้ายเข้าไปอยู่บ้านของสามีที่โซล นางชินปฏิบัติกับแม่สามีที่แก่ชรา
อย่างดีเหมือนแม่ของตน และเป็นคนจัดการดูแลกิจการทุกอย่างในบ้าน รวมถึงจัดการด้านการเงิน
ของครอบครัว แต่ในระหว่างที่อยู่บ้านสามี นางชินก็อดคิดถึงมารดาของตนไม่ไหว จึงแต่งบท
กลอนที่รำพึงรำพันถึงมารดา และเที่ยวไปเที่ยวมาระหว่างบ้านของตนที่คังนิงกับบ้านของสามีที่
โซลอยู่เป็นประจำ

¹⁰ โซฮัก คือ หนังสือที่สอนเรื่องคุณธรรมกับหลักการปฏิบัติตน โดยเริ่มสอนตั้งแต่การทำมาหากิน การทำ
ความสะอาดดูแลบ้านเรือน จนถึงการสอนหน้าที่ที่ควรปฏิบัติระหว่างพ่อกับลูกชาย สามีภรรยา และกษัตริย์กับข้า
ราชบริพาร ส่วนหนังสือแทฮักเป็นหนึ่งในคัมภีร์คำสอนขงจื้อ ที่เรียนเป็นลำดับต่อจากโซฮัก

¹¹ ตามประเพณีดั้งเดิมแบบขงจื้อในสมัยราชวงศ์โซซอน เมื่อบุพการีเสียชีวิต บุตรจะต้องอาศัยอยู่ใกล้สุสานที่ฝัง
ศพ เพื่อไว้ทุกข์ให้เป็นเวลา 3 ปี

สามีของชินชาอิมคังเป็นลูกชายคนเดียวและกำพร้าบิดาตั้งแต่เด็ก จึงทำให้ไม่มีโอกาสได้รับศึกษาเหมือนผู้ชายคนอื่นๆ แต่หลังจากแต่งงานกับชินชาอิมคัง นางชินก็แนะนำให้สามีเรียนหนังสือเพื่อจะได้ไปสอบเป็นข้าราชการ โดยจะต้องขึ้นไปเรียนบนภูเขาเป็นเวลานานถึง 10 ปี แต่เป็นเพราะอีวอนซูเป็นคนที่ไม่มีความตั้งใจ จึงทำให้ไม่สามารถแยกกันอยู่กับภรรยาได้เลย ตัดสินใจลงจากเขาแล้วกลับมาบ้าน แต่การกระทำเช่นนี้สร้างความไม่พอใจให้แก่ชินชาอิมคังเป็นอย่างมาก นางชินจึงขู่สามีว่าถ้าไม่กลับไปเรียน จะตัดผมสั้นแล้วไปบวชเป็นภิกษุณี สามีจึงรีบกลับไปเรียนทันที แต่อีวอนซูเรียนได้เพียง 3 ปีเท่านั้นก็ล้มเลิกความตั้งใจในการสอบเข้ารับราชการ และกลับมาบ้าน ถึงแม้สามีของชินชาอิมคังจะเป็นคนที่ตัดสินใจไม่เด็ดขาด ดูเหมือนคนไร้ความสามารถ ทว่าเขาก็เป็นคนดี ใจกว้าง และคอยให้การสนับสนุนความสามารถของชินชาอิมคังอยู่เสมอ

ชินชาอิมคังมีบุตรทั้งหมด 7 คน เป็นบุตรชาย 4 คน และเป็นบุตรสาว 3 คน บุตรทุกคนของนางชินจะได้เรียนรู้วิชาปรัชญาขงจื้อ ธรรมเนียมประเพณีในสังคม ข้อปฏิบัติทางศีลธรรม ตามลัทธิขงจื้อ และการเรียนบทประพันธ์ร้อยแก้วร้อยกรองกันตั้งแต่เด็ก โดยมีเธอเป็นผู้สอน ทุกอย่างที่ได้เรียนรู้มาจากบิดาและมารดาจะถูกถ่ายทอดต่อไปยังบุตรทุกคน และนางชินมักจะย้ำให้บุตรทุกคนมีความซื่อสัตย์สุจริตและต้องปฏิบัติตนให้ถูกต้องตามทำนองคลองธรรม เพราะถือเป็นสิ่งที่สำคัญในการดำรงชีวิต วิธีการอบรมสั่งสอนบุตรเช่นนี้ ส่งผลให้บุตรของนางชินกลายเป็นที่รู้จักและได้รับการยกย่องจากคนในสังคม เช่น บุตรชายคนที่ 3 ยูลกก อีอี เป็นนักปราชญ์ผู้เก่งกาจแห่งราชวงศ์โชซอน บุตรสาวคนโต อีแมซัง เป็นจิตรกรและช่างฝีมือที่มีชื่อเสียง และบุตรชายคนที่ 4 อีอู เป็นนักกวีและนักวาดภาพเขียนอักษรที่โด่งดัง

ชินชาอิมคังเสียชีวิตในวันที่ 17 พฤษภาคม ค.ศ. 1551 ด้วยวัย 48 ปี สุสานของนางชินตั้งอยู่ที่ซาอุนชวอน เมืองพางู จังหวัดคยองกี

ภาพที่ 6 ยูลกก อี้ อี้ ลูกชายคนที่ 3 ของชินซาอิมดั่ง

ที่มา : http://blog.joins.com/media/folderlistslide.asp?uid=bsjh2&folder=21&list_id=13009052

4. ความสามารถด้านศิลปะ

หลังจากอายุ 7 ปี ชินซาอิมดั่งก็เริ่มสร้างสรรค์ผลงานทางด้านศิลปะ ทำให้นางชินกลายเป็นศิลปินหญิงคนเดียวในสมัยราชวงศ์โชซอนที่มีชื่อเสียงที่สุด งานวาดภาพที่ชินซาอิมดั่งถนัดคือ ภาพวาดซากุนจา หรือ 4 พืชพันธุ์สง่า ได้แก่ เหมย กล้วยไม้ เบญจมาศ และไผ่ ภาพของสัตว์แมลง พืชพันธุ์ ดอกไม้ และวิวทิวทัศน์ ซึ่งภาพวาดที่เป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลายและได้มีการจารึกให้เป็นทรัพย์สินทางวัฒนธรรมของจังหวัดคังวอน คือ ภาพเซตโซซุงโด เป็นภาพวาดของดอกไม้ พืชพันธุ์ และแมลง มีทั้งหมด 8 ภาพ และภาพที่พบเห็นมากที่สุด คือ ภาพหนู 2 ตัวที่กำลังแทะกินแตงโม และมีผีเสื้อ 2 ตัวบินอยู่รอบๆ กับภาพต้นมะเขือยาวกับตักแตนและแมลงต่างๆ นอกจากนั้นยังมีผลงานชิ้นเอกอย่างอื่น เช่น มกโพโดโดหรือภาพวาดเถาองุ่น ชันชูโดหรือภาพวาดทิวทัศน์ และจารีโด ภาพวาดของนางชินทุกภาพล้วนแสดงให้เห็นถึงความใกล้ชิดธรรมชาติและความเป็นจริงของชีวิตพืชและแมลง

ภาพที่ 7 ภาพเซตโชซงโค

ที่มา : <http://blog.daum.net/sunok6666/17414681>

ด้านการประพันธ์บทกลอน ชินซาอิมดั่งจะเขียนบทกลอนของตนด้วยตัวอักษรภาษาจีนซึ่งส่วนใหญ่เป็นบทกลอนที่แสดงความคิดถึงมารดาที่อยู่ห่างไกล เช่น บทกลอนยูแดควันรยองมั่งชินจอง(유대관령망친정) และบทกลอนซาชิน (사친) เป็นต้น

นอกจากนี้นางชินยังมีความสามารถด้านการวาดภาพเขียนอักษร ซึ่งรูปแบบภาพเขียนอักษรของนางชินนั้นได้รับการยกย่องอย่างมากในสมัยนั้นแม้แต่เจ้าหน้าที่ระดับสูงก็ชื่นชอบในผลงานของเธอ แต่ในปัจจุบันผลงานด้านนี้มีเหลืออยู่ไม่มากนัก

5. ความหมายของชื่อ ‘ซาอิมดั่ง’

ชื่อเดิมของซาอิมดั่งคือ อินซอน ซึ่งคำว่า “อิน” มีความหมายว่า คุณธรรม และคำว่า “ซอน” มีความหมายว่า คุณงามความดี อย่างไรก็ตามนางชินถูกรู้จักในนาม “ซาอิมดั่ง” มากกว่า ซาอิมดั่งเป็นนามแฝงที่นางชินเลือกเอง ซึ่งนามแฝงเป็นเครื่องหมายของลักษณะเฉพาะตัวและสถานะทางสังคม การปกครองแบบแบ่งชนชั้นของสังคมโชซอน การมีนามแฝงถือเป็น สิทธิพิเศษที่มอบให้แก่ขุนนางผู้ชายเท่านั้น ในกรณีของผู้หญิง คนธรรมดาหรือชนชั้นสูง แม้ว่าจะได้รับนามแฝงที่ไม่ค่อยได้ใช้แต่ก็ยังคงมีผู้หญิงที่ได้รับนามแฝงอยู่ไม่มาก จึงเห็นได้ว่าชินซาอิมดั่งมีความ

พยายามที่จะนำพาตัวเองออกจากขอบเขตของประเพณีของสังคม และการที่นางซินมีนามแฝงยังสร้างแรงบันดาลใจในการดำรงชีวิตอยู่ในสถานะของความเป็นผู้หญิงท่ามกลางระบบชายเป็นใหญ่ตามประเพณีแบบลัทธิขงจื้อ¹²

ชื่อ ‘ซาอิมดั่ง’ หมายถึง การเคารพอิทธิบาทในฐานะครู หรือ การเอาแบบอย่างอิทธิบาท โดยอิทธิบาทที่ว่านี้คือ แทอิม มารดาของกษัตริย์มุนในราชวงศ์โจวของจีน แทอิมได้รับการเคารพนับถือว่าเป็นมารดาและภรรยาที่ดีและถือว่าเป็นผู้หญิงในอุดมคติในความคิดขงจื้อ ดังนั้นจึงกลายเป็นบุคคลที่ซินซาอิมดั่งต้องการเอาเป็นแบบอย่าง

ซินซาอิมดั่งในฐานะสตรีตัวอย่าง

ซินซาอิมดั่งได้รับยกย่องให้เป็น ฮยอนโมยงชี (현모양처) ซึ่งมีความหมายว่า แม่ที่เฉลียวฉลาดและเป็นภรรยาที่ดี เมื่อดูจากชีวประวัติที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่า นางซินเป็นแบบอย่างที่ดีของการเป็นแม่ เธอสอนหนังสือให้แก่บุตรด้วยตนเอง และเลี้ยงดูบุตรทุกคนจนเติบโตกลายเป็นบุคคลที่ได้รับการเคารพนับถือ นอกจากนี้นางซินยังคอยส่งเสริมสามีให้ได้รับการศึกษาและไปสอบเข้ารับราชการ แถมยังคอยปรนนิบัติสามีอย่างดี แม้ในบางครั้งจะมีการว่ากล่าวสามีตอนที่สามีนอกกลุ่มออกไปมีภรรยาน้อย แต่นางซินก็ไม่ได้ก้าวก่ายหรือละลากับภรรยาน้อยของสามี ยังคงปฏิบัติตามหน้าที่ภรรยาและมารดาที่ดีเช่นเดิม

การประพฤติปฏิบัติตนที่ถูกต้องและอยู่ในหลักศีลธรรมทำให้ซินซาอิมดั่งได้รับการยกย่องและเป็นแบบอย่างของชาวเกาหลีในปัจจุบัน ในปี ค.ศ. 1993 ไปรษณีย์แห่งประเทศไทยเกาหลีได้ได้ออกแสตมป์ชุดพิเศษที่ชื่อว่า อุ-พโย-ชวี-มิ-จู-กัน ทีก-พยอล-อุ-พโย (우표취마주간 특별우표) โดยหนึ่งในชุดนั้นมีลายภาพวาดมะเขือยาวกับตักแตนพังอาแกบี¹³ ซึ่งเป็นหนึ่งในผลงานโฆซุงโดของซินซาอิมดั่ง ในปีถัดมาทางไปรษณีย์ก็ออกลายภาพวาดแดงโมกับหนู และตั้งแต่ปี ค.ศ. 1996-1998 ก็มีลายภาพวาดดอกฝิ่นกับจิ้งจก ภาพวาดดอกชบาสีแดงกับกบ และภาพวาดเถาถุ่นออกมาตามลำดับ หลังจากนั้นในปี ค.ศ. 2000 มีแสตมป์ภาพใบหน้าของซินซาอิมดั่งออกมาจำหน่าย เป็น

¹² Kim Jae-woong, **The Practice of Hongik Ingan** (Seoul : Samjung Munhwasa, 2011), 37.

¹³ ตักแตนชนิดหนึ่งตัวโตมีสีเขี้ยว ขาหลังยาว

ลายหนึ่งในชุดมิลเลนเนียม ซึ่งในชุดนี้จะประกอบไปด้วยลายของบุคคลสำคัญและวัฒนธรรมในเกาหลี

ภาพที่ 8 แสดงภาพวาดลายต่างๆของชินซาอิมดั่ง

ที่มา : <http://centurm.tistory.com/809>

ภาพที่ 9 แสดงภาพใบหน้าของชินซาอิมดั่ง

ที่มา : [http://sjc812.com.ne.kr/UP/Stamp\(3\).html](http://sjc812.com.ne.kr/UP/Stamp(3).html)

นอกจากการปรากฏอยู่บนแสตมป์แล้ว ยังมีรูปปั้นที่ทำจากทองสัมฤทธิ์เป็นอนุสาวรีย์ชินซาอิมดั่งตั้งอยู่ทั่วประเทศเกาหลีใต้ โดยอนุสาวรีย์ที่แรกตั้งอยู่ในสวนชาจิกในกรุงโซล มีการสร้างในปี ค.ศ. 1970 แต่อนุสาวรีย์ที่มีคนเข้าไปเยี่ยมชมมากที่สุดตั้งอยู่ที่บ้าน โอจุกฮยอนในเมืองคังนิง ซึ่งเป็นบ้านเกิดของนางชิน สถานที่แห่งนี้เปิดให้เป็นพิพิธภัณฑสถานตั้งแต่ปี ค.ศ. 2009 ในนั้นจะมีรูปปั้นของชินซาอิมดั่งกับบุตรชาย ยูลกก อี้ และผลงานต่างๆที่จำลองไว้เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้

เยี่ยมชม นอกจากนั้นตามโรงเรียนต่างๆในประเทศเกาหลีใต้ โดยเฉพาะโรงเรียนหญิงล้วนก็จะมี การสร้างรูปปั้นของชินซาอิมดั่งตั้งไว้ตามจุดต่างๆของ โรงเรียน เพื่อให้นักเรียนเห็นความสำคัญและ เอาเป็นแบบอย่าง

ภาพที่ 10 รูปปั้นชินซาอิมดั่งในสวนซาจิก

ที่มา : <http://blog.daum.net/kimnamsook/17149332>

ภาพที่ 11 รูปปั้นชินซาอิมดั่งในบ้าน โอจุกซอน

ที่มา : <http://blog.daum.net/sunny38/11774880>

ภาพที่ 12 รูปปั้นชินซาอิมดั้งที่คยองโพแด

ที่มา : <http://www.doopedia.co.kr/>

ภาพที่ 13 รูปปั้นชินซาอิมดังตามโรงเรียนต่างๆในประเทศเกาหลีใต้

ที่มา : <http://www.doopedia.co.kr/>

แต่ทว่าสิ่งที่ทำให้ชินซาอิมดังเป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลายในประเทศและต่างประเทศคือการพิมพ์ภาพใบหน้าของนางชินบนธนบัตรเงินวอน โดยในวันที่ 27 มกราคม ค.ศ. 2009 ธนาคารกลางเกาหลีใต้ ประกาศจัดทำธนบัตรรุ่นใหม่ที่เป็นรูปลายสตรีครั้งแรกของประเทศ โดยเป็นรูปชินซาอิมดัง ศิลปินหญิงคนสำคัญในประวัติศาสตร์เกาหลี บนธนบัตรใหม่ใบละ 50,000 วอน โดยเจ้าหน้าที่ธนาคารแห่งชาติเกาหลี กล่าวว่า สาเหตุที่เลือกนางชินมาเป็นลายบนธนบัตรใน

ฐานะผู้หญิงคนแรก เพราะนางชินถือเป็นสัญลักษณ์ของ "แม่ผู้ปราดเปรื่องและภรรยาที่ดี" และเป็นยอดหญิงแห่งยุคราชวงศ์โชซอน อีกทั้งยังได้รับการยกย่องด้วยการจัดทำแสตมป์เป็นภาพนางชินมาแล้วในปี ค.ศ. 2000 จึงเหมาะสมอย่างยิ่ง¹⁴

นอกจากใบหน้าของนางชินที่ปรากฏอยู่บนธนบัตรแล้ว ยังมีภาพเกาฮุนอยู่ด้านข้าง ซึ่งเป็นผลงานภาพวาดของเธอที่ชื่อว่า มกโพโดโด

ภาพที่ 14 ธนบัตร 50,000 วอน

ที่มา : <http://3sun.tistory.com/1509>

สรุป

ในสมัยราชวงศ์โชซอนลัทธิขงจื้อเป็นแนวคิดที่ครอบงำความคิดของชาวเกาหลีในทุกเรื่อง ทั้งแนวทางการประพฤติปฏิบัติตนในชีวิตประจำวัน การเรียนการศึกษา ตลอดจนธรรมเนียมประเพณีต่างๆ และเป็นแนวความคิดที่ยกย่องผู้ชายเป็นใหญ่ จึงทำให้ผู้หญิงไร้ค่าเป็นเพียงสิ่งของต้องอยู่ในกรอบของจารีตประเพณี มีหน้าที่เป็นบุตรสาว มารดา และภรรยาเท่านั้น ไม่มีสิทธิ์แสดงความคิดเห็น หรือมีบทบาทในสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง อีกทั้งผู้หญิงยังเป็นเพศที่ไม่ได้รับการศึกษา ถูกกีดกันให้อยู่แต่ในบ้าน และไม่มีอำนาจในมรดกทรัพย์สิน จากอิทธิพลของลัทธิขงจื้อทำให้เกิดการสร้างค่านิยมที่ว่า ผู้หญิงคนใดที่ประพฤติตนอยู่ในหลักศีลธรรมจริยธรรมตามคำสอนของลัทธิขงจื้อ และเชื่อฟังผู้ชาย ผู้หญิงคนนั้นจะเป็นคนดี เป็นคนที่สังคมให้การยอมรับ

¹⁴ “โสมแจ้เกิดธนบัตร”สตรี”คนแรก.” ข่าวสด, 28 มกราคม 2552, 8.

จากการศึกษาประวัติชินชาอิมดังอย่างละเอียดก็พบว่า ชินชาอิมดังมีคุณสมบัติของการเป็นสตรีที่ดี เพราะนางชินประพฤติปฏิบัติตนตามหลักศีลธรรมของขงจื้อ มีความกตัญญูต่อบุพการี ยามที่มารดาที่แก่เฒ่าต้องอยู่เพียงลำพังที่บ้านเกิด นางชินก็ไม่เคยทอดทิ้ง เทียวไปเที่ยวมาหาอยู่เป็นประจำ แม้บ้านของมารดากับบ้านของสามีจะไกลกันมากก็ตาม นางชินเชื่อฟังคำสั่งสอนของพ่อแม่ และนำไปปฏิบัติตามอย่างไม่มีขาดตกบกพร่อง มีความซื่อสัตย์สุจริตต่อสามี ไม่เคยนอกใจไปมีชายอื่น และยังเป็นคนที่คอยส่งเสริมให้สามีได้มีการศึกษา อีกทั้งยังเป็นแม่ที่ดีของลูก

แต่สิ่งที่ชินชาอิมดังแตกต่างจากผู้หญิงคนอื่นในสมัยราชวงศ์โชซอนก็คือเรื่องการศึกษา เพราะความคิดของบิดาที่ต้องการให้ผู้หญิงมีความเท่าเทียมกับผู้ชาย จึงทำให้นางชินได้เรียนตำราที่ผู้ชายควรเรียนทุกอย่างจากบิดา เธอจึงกลายเป็นผู้ที่มีความสามารถในการอ่านเขียนภาษาจีน ซึ่งเป็นเรื่องของผู้หญิงส่วนใหญ่ทำไม่ได้ และด้วยการที่เธอมีแต่พี่น้องที่เป็นผู้หญิง การแบ่งมรดกทรัพย์สินจึงเกิดความเท่าเทียมกัน

การที่ชินชาอิมดังได้รับยกย่องให้เป็นสตรีตัวอย่างของชาวเกาหลีนั้น แสดงให้เห็นว่าชาวเกาหลีต้องการให้ผู้หญิงในประเทศเป็นคนที่เหมือนกับจีนชาวดัง คือต้องเป็นคนดี คนเก่ง มีความสามารถในทุกด้าน และต้องปฏิบัติตนอยู่ในกรอบของลัทธิขงจื้อ นอกจากนั้นจะต้องได้รับการศึกษา และมีความรู้ ถึงจะเรียกว่าเป็นผู้หญิงที่สมบูรณ์แบบอย่างแท้จริง การที่ชินชาอิมดังมีพร้อมในทุกอย่างที่กล่าวมา จึงไม่ใช่เรื่องแปลกที่ชาวเกาหลีจะให้ความสำคัญ และยอมรับให้ปรากฏอยู่บนธนบัตรที่มีมูลค่าสูงสุด 50,000 วอนได้

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

คีน เฮ ซิน. การศึกษาเปรียบเทียบวรรณกรรมคำสอนสตรีของไทยและเกาหลี. กรุงเทพฯ :

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543

ดำรง ฐานดี. สังคมและวัฒนธรรมเกาหลี. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย

รามคำแหง, 2547.

ไพบุณย์ ปิตะเสน. ประวัติศาสตร์เกาหลีจากยุคเผ่าพันธุ์ถึงราชวงศ์สุดท้าย. กรุงเทพฯ. คงวุฒิ

คุณากรม, 2545.

สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล. (2551). ความไม่สมดุลทางเพศในประเทศ

นิยมมีลูกชาย. [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ 19 ธันวาคม 2556. เข้าถึงจาก

http://www.ipsr.mahidol.ac.th/IPSR/AnnualConference/ConferenceIV/Articles/Article14_1.htm.

“โสมแจ้่งเกิดชนบัตร์”สตรี”คนแรก.” ข่าวสด, 28 มกราคม 2552, 8.

สำนักงานข่าวสารเกาหลี. สารน่ารู้เกี่ยวกับเกาหลี. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ. บริษัทเดอะออฟ แพ็ค

กึ่ง แอนด์ พรินติ้ง จำกัด, 2546.

ภาษาอังกฤษ

“Artist-Korea’s Own Renaissance Woman Shin Saimdang.” [Online]. Accessed 4 July 2013.

Available from

http://magazine.netkoa.com/contents.htm?magazine_id=3&m_index_id=38.

Kim Jae-woong. “Shin Saimdang : A Lady of Virtue and the Arts.” in **The Practice of Hongik Ingan**, pp.32-54. Seoul : Samjung Munhwasa, 2011.

Lee Bae-yong. **Women in Korean History**. Translated by Lee Kyong-hee. Seoul : Ewha Womans University Press, 2008.

Kim So-hee. **Confucianism and Women in the Choson Dynasty**. n.p, 2008.

“**Shin Saimdang**.” [Online]. 2008. Accessed 4 July 2013. Available from http://www.newworldencyclopedia.org/entry/Shin_Saimdang.

ภาษาเกาหลี

“신사임당(申師任堂).” (2012). [Online]. Accessed 4 July 2013. Available from <http://koreance.com/xy.aspx?idx=11987>.

“신사임당.” [Online]. Accessed 4 July 2013. Available from <http://ko.wikipedia.org/wiki/신사임당>.

장세우. **우리 옛 여인들의 멋과 지혜**. 서울 : 대원사, 2012.

한국생활사관 편찬위원회. “살아서 친정 부모를 모시고 죽어서 딸의 제사를 받는다.” **한국생활사박물관 09 [조선생활관 1]**, pp.32-35. 경기도 : 사계절출판사, 2003.